

Országos Szakiskolai Közismereti Tanulmányi Verseny

2006/2007

TÖRTÉNELEM

III. (országos) forduló

2007. április 28.

Krúdy Gyula Gimnázium, Idegenforgalmi, Vendéglátóipari
Szakközépiskola és Szakiskola

Versenyző		Pontszám		Százalék
Kódja		Elérhető	Elért	
		68%
Megoldás				

..... Javító tanár Zsűri elnöke
-----------------------	-----------------------

Kedves Versenyző!

A feladatok megoldására 60 perc áll rendelkezésére. A feladatokat tetszés szerinti sorrendben oldhatja meg, kérjük, ügyeljen az idő beosztására!

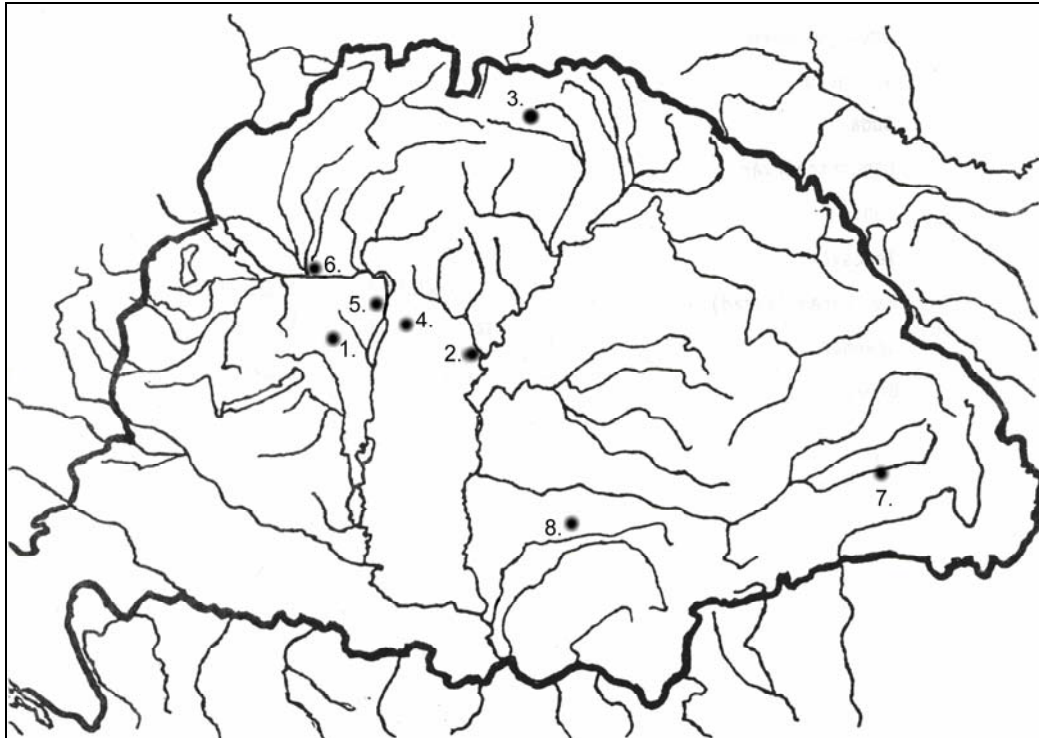
Sikeres feladatmegoldást kívánunk!

1. feladat

(8/)

Az 1848/49-es forradalom és szabadságharc táblázata és a vaktérkép alapján válaszoljon a kérdésekre!

A szabadságharc talán legfontosabb csatáit jelző pontokat találják a térképen. A vaktérképen pontokkal megjelölt helységeket azonosítsák a sorszámok mellé írásával! A táblázatba írják be a helység nevét! Segítségként megadjuk a magyar „főszereplők” nevét és a csaták időpontjait.

Sorszám	A „főszereplők”	A helység neve	A csata időpontja(i)
1.	Móga János	Pákozd	1848. szeptember 29.
2.	Perczel, illetve Damjanich, Vécsey	Szolnok	1849. január 22. és március 5.
3.	Guyon Richárd	Branyiszkó	1849. február 5.
4.	Damjanich, Klapka, Gáspár, Aulich	Isaszeg	1849. április 6.
5.	Görgei, Nagy-Sándor, Knezic	Buda	1849. május 21.
6.	Görgei, Damjanich, Knezich, illetve Görgei, Klapka, Leiningen-Westerburg	Komárom	1849. április 26. és július 2.
7.	Bem József	Segesvár	1849. július 31.
8.	Bem, Vécsey, Guyon, Dessewffy	Temesvár	1849. augusztus 9.

2. feladat

(5/)

Az alábbi képeken a XIX. század első felének jelentős személyiségei láthatók. Válaszoljon a hozzájuk kapcsolódó kérdésekre!

a) Egyikőjük nem érte meg az 1848-as forradalmat. Melyik képen szerepel Ő?

3.

b) Az első képen Egressy Béni látható. Ő szerezte a 2. képen látható költő jelentős művének zenéjét. Melyik ez a mű?

Szózat

c) Ki látható a 2. képen?

Vörösmarty Mihály

d) Ki volt a nyelvújítás atyja, aki a 3. képen látható?

Kazinczy Ferenc

e) Hol élte élete utolsó éveit a 3. képen látható személy?

Széchalmon

3. feladat

(6/)

Olvassa el Bismarck véleményét az egységes német nemzetállam létrejöttéről, és válaszoljon a kérdésekre!

„Nagyon forró vérünk van, hajlamosak vagyunk arra, hogy túl sok terjedelmes fegyvert rakjunk testiinkre, és mégis meg kell ezt tennünk. (...) Bajorország, Württemberg, Baden eltűrhetik a liberalizmust, senki sem tulajdonítja nekik Poroszország szerepét. Poroszországnak össze kell szednie és megőriznie erejét a megfelelő pillanattig, amelyet már nemegyszer elmulasztottunk. Poroszország határa a bécsi béke után nem kedvez az egységes állami életnek. A nagy kérdéseket nem beszéddel döntenek el, vagy a többség határozataival (éppen ez volt a nagy tévedés 1848-ban és 1849-ben), hanem vassal és vérrel.”

(Otto von Bismarck – 1862)

a) Mi Bismarck véleménye a liberalizmusról?

Elítéli, gyűlöli, megveti (vagy hasonló tartalmú leírás).

b) Mi a terve a dél-német államokkal kapcsolatban?

Csatlakoztatni, meghódítani akarja

c) Mire utal a „vassal és vérrel” kifejezés?

Erőszakra, háborúra.

d) Mikor volt a Bécsi kongresszus?

1815-ben.

e) Hogy hívjuk a német egység megvalósításának ezt az útját?

Kisnémet egység.

f) Mikor sikerült Bismarck terve?

1871-ben.

4. feladat

(7/)

A forrás alapján válaszoljon az utána feltett kérdésekre!

„I. § A nemzet politikai egységénél fogva Magyarország államnyelve a magyar lévén, a magyar országgyűlés tanácskozásai és ügykezelési nyelve ezentúl is a magyar; a törvények magyar nyelven alkottatnak, de az országban lakó minden más nemzetiség nyelvén is hiteles fordításban kiadandók...

3. § Törvényhatósági [megyei, városi, községi] gyűlésekben mindaz, aki ott szólás jogával bír, akár magyarul szólhat, akár anyanyelvén, ha az nem magyar.

6. § A törvényhatósági tisztviselők saját törvényhatóságaik területén a községekkel, gyülekezetekkel, egyesületekkel, intézetekkel és magánosokkal való hivatalos érintkezésben a lehetőségig ezek anyanyelvét használják...

8. § A bíró ... a panaszt vagy kérelmet a panasz vagy kérelem nyelvén intézi el; kihallgatást, tanúkihallgatást, szemlét és más bírói cselekményeket... A perben álló felek, illetve a kihallgatott személyek nyelvén eszközli...

14. § Az egyházközségek ... iskoláikban az oktatásnak nyelvét tetszés szerint határozhatják meg.

17. § Az állam... köteles az állami tanintézetekben a lehetőségig gondoskodni arról, hogy a hon bármely nemzetiségű, nagyobb tömegekben együtt élő polgárai az általuk lakott vidékek közelében anyanyelvükön képezhessék magukat egészen addig, hol magasabb akadémiai képzés kezdődik.

20. § A községi gyűlések maguk választják jegyzőkönyvük s ügyvitelük nyelvét. A jegyzőkönyv egyszersmind azon nyelven is viendő, amelyen vitelét a szavazatképes tagoknak egy ötöde szükségesnek látja.

21. § Községi tisztviselők a községbeliekkel való érintkezésben azok nyelvét kötelesek használni.

26. Valamint eddig is jogában állott bármely egyes honpolgárnak éppen úgy, mint a községeknek, egyházaknak, egyház-községeknek úgy ezentúl is jogában áll saját erejökkel, vagy társulás útján alsó, közép és felső tanodákat felállítani. E végből, s a nyelv, művészet, tudomány, gazdaság, ipar- és kereskedelem előmozdítására szolgáló más intézetek felállítása végett is. Az egyes honpolgárok az állam törvényszabta felügyelete alatt társulatokba, vagy egyletekbe összeállhatnak, és összeállván szabályokat alkothatnak, az államkormány által helybenhagyott szabályok értelmében eljárhatnak, pénzalapot gyűjthetnek, és azt, ugyan az államkormány felügyelete alatt nemzetiségi törvényes igényeiknek is megfelelően kezelhetik.”

(Az 1868. évi XLIV. tc. a nemzeti egyenjogúság tárgyában)

a) Mi volt az alapvető célja a magyar vezetőrétegnek a nemzetiségekkel kapcsolatban?

asszimiláció

b) Milyen nyelven tárgyalja a bíróság a román nyelvű beadványt?

románul

c) Egyik községünkben 20%-ot tesz ki a helyi szlovákság. Kell-e a gyűlések jegyzőkönyvét szlovákul is vezetni?

Igen, ha ők is akarják

d) A szerb ortodoxok működtethettek-e a törvény alapján egyetemet?

Nem.

e) Mit szimbolizál a magyar nyelv egysége?

A nemzet egységét (a politikai nemzetet).

f) Milyen nyelven oktathat a nagyszebeni szász líceum?

Német nyelven.

g) Kiadták-e horvát nyelven a fenti törvényt?

Igen.

5. feladat

(8/)

Összekeveredtek az alábbi táblázat adatai. Párosítsa a sorszámok és a betűk segítségével az alábbi időpontokat az eseményekkel!

Időpont	
1.	1914.
2.	1920.
3.	1929.
4.	1933.
5.	1936.
6.	1943.
7.	1962.
8.	1989.

Esemény	
A.	A berlini olimpia
B.	Kubai rakétaválság
C.	Hitler kancellár lesz
D.	A szarajevói merénylet
E.	Leomlik a berlini fal
F.	Horthy Miklóst kormányzóvá választják
G.	Összeomlik a tőzsde New Yorkban
H.	A második magyar hadsereg pusztulása a Donnál

Időpont	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Esemény	D	F	G	C	A	H	B	E

6. feladat

(8/)

Gróf Bethlen István emlékiratában a nyilasuralomról ír. Válaszoljon a forrást követő kérdésekre!

„Hogyan süllyedhettünk idáig? A háború félelmetes vérzivatarai, a határainkon dülő végzetes veszélyek egymagában nem magyarázzák meg e szomorú tüneteket. A nemzet máskor is forgott már veszélyben, de az idegen ígát azért még sohasem üdvözölte, mint megváltó tény. Politikusaink a tárgyi szempontokat tekintve már gyakran félrevezettek, de erkölcsi ítélete a nemzetnek, annak felismerése, hogy mi összeegyeztethető a tisztességgel, a becsülettel, a lovagiassággal, a keresztény szeretettel soha nem ingott meg úgy, mint ma, a nemzeti önértzet és büszkeség soha sem pusztult ki sorainkból annyira, mint most.”

(Bethlen István emlékirata, 1944, 122. oldal)

a) Milyen tisztséget töltött be Bethlen István 1921 és 1931 között?

Miniszterelnök/kormányfő

b) Melyik év őszén születhettek ezek a sorok?

1944.

c) Milyen szempontokból tekinti a nyilasok uralmát minden korábbinál rosszabb megoldásnak Bethlen?

Az idegen/német uralmat önként vállalja az ország.

A keresztényi szeretet tagadás./A zsidóüldözés.

d) Soroljon fel legalább négy olyan humánus értéket, amely Bethlen szerint „kipusztult sorainkból”!

Tisztesség.

Becsület.

Lovagiasság.

Keresztény szeretet.

7. feladat

(8/)

Melyik jelentős XX. századi történelmi személyiséghez fűződnek az alábbiak?

a)	A New Deal bevezetése	Roosevelt
b)	„Marcia su Roma!”	Mussolini
c)	„Csisztká”	Sztálin
d)	„Nem ígérhetek mást, csak vért és könnyeket!”	Churchill
e)	A francia–német megbékélés atyja	Schumann
f)	Dallasi merénylet	Kennedy
g)	A peresztrojka és a glasznosztj	Gorbacsov

8. feladat

(10/)

Az 1956-os forradalom és szabadságharc követelései közül melyek teljesültek és melyek nem a forradalom idején? Tegyen egy X-et a megfelelő helyre!

Követelések	Teljesült	
	Igen	Nem
Az MDP Központi Vezetőségének azonnali összehívása, az időközben alulról megválasztott új pártvezetőségek által az új KV megalakítása.	X	
A kormány alakuljon át Nagy Imre elvtárs vezetésével.	X	
Gazdaságilag és politikailag teljesen egyenrangú alapon és egymás belügyeibe való be nem avatkozás elvén álló magyar-szovjet és magyar-jugoszláv barátság kialakítása. Az összes szovjet csapatok azonnali kivonását Magyarországról a magyar békeszerződés értelmében		X
Általános, egyenlő, titkos választásokat, több párt részvételével, új nemzetgyűlési képviselők választásával.		X
A magyar gazdasági élet átszervezését, szakemberek bevonásával és ennek keretében a magyar uránérc leggazdaságosabb felhasználását. Hozzák nyilvánosságra a külkereskedelmi szerződéseket, és vizsgálják felül a tervgazdaságon alapuló magyar gazdasági életet.		X
A teljes ipari munkásság azonnali normarendezését és a munkásautonómia bevezetését az üzemekben.	X	
A beszolgáltatási rendszer felülvizsgálatát, az egyénileg dolgozó parasztság támogatását.	X	
Az összes politikai és gazdasági perek felülvizsgálatát, a politikai foglyok részére teljes amnesztiát, az ártatlanul elítéltek, illetve hátrányos helyzetbe kerültek rehabilitálását. Legyen nyilvános Farkas Mihály tárgyalása.	X	
A néptől idegen címer helyett a régi Kossuth-címer visszaállítását; március 15-ét és október 6-át nyilvánítsák általános nemzeti ünneppé és munkaszüneti nappá.	X	
Teljes vélemény- és sajtószabadság megvalósítását (rádiót is), és ennek keretében külön napilapot az új MEFESZ szervezeteknek, a régi káderanyag nyilvánosságra hozatalát és megsemmisítését.	X	

9. feladat

(8/)

Rendezze sorba a magyarországi rendszerváltás legfontosabb eseményeit! Az időben legkorábbival kezdje!

Sorszám	Esemény
2.	Nagy Imre és mártírtársainak az újratemetése.
5.	Többpárti, szabad parlamenti választások.
7.	Göncz Árpád lesz a köztársaság elnöke.
1.	Az MSZMP KB engedélyezi a többpártrendszert.
8.	Az utolsó szovjet katona is elhagyja hazánk területét.
4.	Szűrös Mátyás kihirdeti a Magyar Köztársaság megszületését.
3.	Összeül a Nemzeti Kerekasztal.
6.	Megalakul Antall József kormánya.